

De burgemeester in spagaat

Prof. mr. A.E. (Jon) Schilder

De burgemeester in spagaat

Onderwerpen:

- demonstraties en tegendemonstraties
- bezetting gebouwen/particulier terrein
- online gebiedsverboden/APV's
- Wetsvoorstel Michon
- Wetsvoorstel gegevensvergaring in onlinedomein
- Kabinetsbrief demonstratierecht

Demonstraties en tegendemonstraties

Wat is hier de rol van de burgemeester?

- En wat is de rol van de burgemeester bij betogingen van pro-lifedemonstranten in de omgeving van een abortuskliniek?
- Interessant:
- Duits wetsvoorstel maakt bidden bij abortuskliniek strafbaar - Cvandaag.nl

- Mag de burgemeester in het online-domein optreden tegen aanjagen van ordeverstoringen?
- Burgemeesters Utrecht en A'dam deden dat.
- Op grond van welke wettelijke basis?

- Momenteel zijn er verschillende APV-bepalingen die verbieden
- om via digitale middelen uitingen te doen
- die kunnen leiden tot een fysieke verstoring van de openbare orde binnen het grondgebied van de gemeente
- dan wel tot het ontstaan van een ernstige vrees daarvoor.

➤ Zijn deze verbindend?

- Wetsvoorstel VVD dat burgemeesters expliciet de mogelijkheid moet geven om in te grijpen bij online uitlatingen die oproepen tot rellen of andere ernstige ordeverstoringen.

Wetsvoorstel

gegevensvergaring openbare orde

- *Eerste bevoegdheid:*
- De burgemeester, na een daartoe verleende machtiging van de rechter-commissaris, bij (dreigende) ernstige verstoring openbare orde
- bevelen dat een ambtenaar van politie in verband met die ernstige verstoring
- zoekt naar persoonsgegevens in publiek toegankelijke bronnen en deze overneemt.

Tweede bevoegdheid:

- Burgemeester kan ook bevelen dat de politie een persoon die bij ernstige verstoring openbare orde een substantiële rol heeft,
- volgt of zijn aanwezigheid of gedrag waarneemt
- en in dat kader persoonsgegevens overneemt
- na machtiging RC

- Discussiepunten:
- Gaat het hier niet om een veel te vergaande bevoegdheid?
- En wat te denken van de rol van de RC?

Kabinetsbrief demonstraties

- <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2026/06/03/kabinet-geeft-burgemeesters-meer-bevoegdheden-bij-demonstraties>

- Bestuurlijke verplaatsing regelen
- Strafbepalingen Wom aanscherpen
- Noodbevoegdheid in Wom
- Gezichtsbedekkende kleding:
strafverzwarende omstandigheid
- Schadeclaims bedrijven faciliteren

Vragen?